

Mieczysław Adamczyk

Uzupełnienie do "Katalogu prasy konspiracyjnej ziemi kieleckiej w latach 1939-1945"

Rocznik Muzeum Narodowego w Kielcach 10, 137-147

1977

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

MIECZYŚLAW ADAMCZYK

UZUPEŁNIENIE DO KATALOGU PRASY KONSPIRACYJNEJ ZIEMI KIELECKIEJ W LATACH 1939—1945

Katalog prasy konspiracyjnej ziemi kieleckiej w latach 1939—1945 został opublikowany w „Roczniku Muzeum Świętokrzyskiego” t. 9. Zawiera on 122 tytuły pism, które zachowały się w zbiorach publicznych i prywatnych na terenie województwa kieleckiego bądź w warszawskich i krakowskich zbiorach archiwalnych i bibliotecznych.

Wyżej wspomniany katalog był pierwszą próbą opracowania pełnej bibliografii prasy konspiracyjnej ziemi kieleckiej i dlatego też nie mógł ukazywać wszystkich konspiracyjnych kieleckich organów prasowych poszczególnych organizacji politycznych i wojskowych ze względu na trudności, jakie towarzyszą badaczowi historii czasopiśmiennictwa konspiracyjnego.

W toku dalszych badań nad kielecką prasą podziemną odnaleziono bądź ujawniono jeszcze 16 dalszych tytułów pism. Część z nich znajduje się w zbiorach prywatnych¹, które należałoby zabezpieczyć i przekazać do archiwów lub muzeów regionalnych. Wiele osób na terenie województwa kieleckiego jest w posiadaniu prasy konspiracyjnej i, być może, dotychczas nie publikowanej, lecz nie ujawniły one i nie udostępniły swoich zbiorów. To stwarza dodatkowe trudności w ustaleniu liczby wydawanych pism na terenie Kielecczyzny oraz uzupełnieniu bibliografii czasopiśmiennictwa konspiracyjnego.

Według stanu badań nad prasą podziemną w miesiącu grudniu 1972 roku katalog i jego uzupełnienie zawierają łącznie 138 tytułów pism podziemnych.

Zamieszczone niżej zestawienie zawiera 16 „nowych” pism. W ośmiu przypadkach nie udało się autorowi dotrzeć bezpośrednio do pisma. Nie wykazują ich katalogi krajowe i zagraniczne zbiory publiczne², dlatego należy uznać je za zaginione. Jednak na podstawie przekonywających źródeł przyjąć należy, że wychodziły na terenie Kielecczyzny w latach 1939—1945.

¹ Zbiory prywatne Romana Kowalczyka w Rudzie Strawczyńskiej, Józefa Lisaka w Sandomierzu, Jana Franeckiego w Radomiu, księdza Walentego Słusarczyka w Słupi Nowej i inne.

² O zbiorach zagranicznych sądzić można na podstawie opublikowanego zestawienia J. Garlińskiego *Polska prasa podziemna w zbiorach londyńskich 1939—1945*, Londyn 1962, s. 9, oraz H. Lerska *Druki Polski Podziemnej i wydawnictwa powstańcze*, „Kultura” 1949, nr 8/25, Paryż 1949, s. 139—159.

Podstawą do zakwalifikowania ich do pism ziemi kieleckiej były następujące źródła:

1. Zachowane dokumenty organizacji podziemnych w formie raportów, wykazów i zestawień prasy konspiracyjnej województwa kieleckiego przesyłane do Departamentu Informacji i Propagandy Delegatury Rządu lub Biura Informacji i Propagandy przy Komendzie Głównej Armii Krajowej. Źródła te obok tytułów czasopism podają przynależność organizacyjną pisma, obwód, w którym wychodziło, objętość pisma, nakład oraz technikę wykonania w rubryce „szata”, a niekiedy częstotliwość ukazywania się pisma³. Ze względów konspiracyjnych nie podawano składu osobowego kolegium redakcyjnego i miejsca wydawania pisma.
2. Zachowane egzemplarze prasy podziemnej podają tytuły czasopism, które wychodziły na Kielecczyźnie, a nie zachowały się do chwili obecnej, lub informują o tytule kontynuacji pisma, np. „Wolna Polska” (w numerze 18 i 19 z 1940 r. znajdujemy wzmiankę, że kontynuacją „Biuletynu Informacyjnego” wydawanego w Kielcach jest „Polska Walcząca”).
3. Relacje ustne lub autoryzowane zebrane przez autora od byłych uczestników ruchu oporu, od redaktorów, wydawców, drukarzy i kolporterów działających na terenach Kielecczyzny w okresie drugiej wojny światowej. Wiarygodność przekazywanych relacji dotyczących poszczególnych pism niejednokrotnie potwierdzają i uzupełniają dokumenty archiwalne.
4. Literatura pamiętnikarska związana z walką zbrojną z okupantem na ziemi kieleckiej. Nadmienić tu należy, że pamiętniki na ogół mało miejsca poświęcają działalności wydawniczej w konspiracji. Przeważnie zawierają tylko pojedyncze zdania lub lakoniczne wzmianki na temat niektórych pism.

Jak już wyżej wspominałem, uzupełnienie do katalogu zawiera szesnaście odnalezionych tytułów pism. W większości są to gazetki, które ukazywały się w początkowym okresie wojny. Niektóre z nich miały bardzo krótkie czasokresy wydawania na skutek likwidacji redakcji przez gestapo oraz niewielkie nakłady. To z pewnością było przyczyną, że egzemplarze niektórych pism nie zachowały się do naszych czasów. Duża ilość prasy uległa zniszczeniu w czasie działań wojennych, zwłaszcza na terenach przyfrontowych. Na przyczółku sandomierskim zostały spalone pełne komplety pism, przeważnie prasy ludowej, na skutek pożarów wywołanych działaniami wojennymi⁴.

W uzupełnieniu do katalogu zastosowano taki sam układ, jak w *Katalogu prasy konspiracyjnej ziemi kieleckiej*.

Opis każdego pisma składa się z noty bibliograficznej, zawierającej tytuł, podtytuł, emblemat i hasło występujące w winiecie pisma, wydawcę i miejsce wydania, format i technikę wykonania, czasokres wydawania, nakład, ilość wydanych numerów, redaktora naczelnego oraz dane dotyczące zespołu redakcyjnego. Po nocie bibliograficznej podano zestawienie zachowanych egzemplarzy z poszczególnych lat (przy tych pismach, których egzemplarze zachowały się). Nieco niżej zamieszczono wykaz czasopism znajdujących się w zbiorach publicznych i prywatnych. Na końcu każdej pozycji katalogowej podano źródła, stanowiące podstawę zapisu.

³ CA KC PZPR, syg. 203/XII-4, k. 29, mf 1735/2.

⁴ Relacja J. Kączora z Piórkowa, E. Michalskiego z Huty Nowej, J. Bienia z Ossali i innych w posiadaniu autora.

Wyszczególnione elementy noty bibliograficznej występują w zestawieniu w sposób niejednorodny, w zależności od zebranych o piśmie informacji.

SKRÓTY

BJ — Biblioteka Jagiellońska.

CA KC PZPR — Centralne Archiwum Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej.

IH PAN — Instytut Historii Polskiej Akademii Nauk.

PRC — Polish Research Centre w Londynie.

SPP — Studium Polski Podziemnej w Londynie.

„BIULETYN INFORMACYJNY”

Kontynuacją było pismo „Polska Walcząca” od dnia 28 września 1940 r., jednak równolegle obok „Polski Walczącej” wychodził „Biuletyn Informacyjny”. Świadczy o tym zachowany egzemplarz „Biuletynu Informacyjnego” nr 21 z dnia 19 października 1940 r. W winiecie emblemat Orła Białego w koronie. Emblemat i układ graficzny tytułu gazetki jest identyczny jak w piśmie „Polska Walcząca”. Na tej podstawie należy wnioskować, że obydwa pisma były powielane w tym samym punkcie odbitkowym. Pismo ZWZ-AK dla okręgu kieleckiego. Powielane w Kielcach. Format: 33,7 cm × 21,2 cm. Objętość 8 stron. Ukazywało się w roku 1940.

Zachowane egzemplarze — 1940: 21.

Zbiory prywatne Romana Kowalczyka w Rudzie Strawczyńskiej k. Kielc. Na podstawie autopsji pism „Biuletyn Informacyjny” nr 21 oraz „Polska Walcząca” nr 18 i 19, znajdujących się w zbiorach prywatnych R. Kowalczyka.

„BOJOWIEC O NIEPODLEGŁOŚĆ”

Pismo Związku Walki Zbrojnej. Powielane w Radomiu. Ukazywało się w roku 1940 jako tygodnik.

Zachowane egzemplarze — 1940: 3 (z dn. 17 IX 1940), 4 (z dn. 21 IX 40).

SPP — Londyn — 1940: 3, 4.

J. Garliński, op. cit., poz. 5, s. 1.

„INFORMATOR ROBOTNICZY”

Pismo organizacji bliżej nie określonej. Powielane w Radomiu. Ukazywało się w roku 1940. Pierwszy numer wydano w sierpniu 1940 r.

Zachowane egzemplarze — 1940: 1 (z dn. 5 VIII 1940).

PRC — Londyn — 1940: 1.

J. Garliński, op. cit., poz. 14, s. 2; H. Lerska, op. cit., s. 145.

„JUTRZENKA”

Pismo SL-„Wola Ludu”. Drukowane w Busku-Zdroju w drukarni Stanisława Sambora w sierpniu 1944 r., kiedy do Buska po raz pierwszy, na kilka dni,

Ryc. 1. „Biuletyn Informacyjny” — organ Komendy Okręgu AK Kielce z 1940 r.

weszły czołówki radzieckie i oddziały partyzanckie. Pismo miało ukazać się na wniosek Stanisława Bąka-Dzierżyńskiego i Józefa Ozgi-Michalskiego. Redaktorem naczelnym pisma miał być Józef Ozga-Michalski. Gazetkę wydrukowali Stanisław i Kacper Florczykowie, pracownicy drukarni S. Sambora. Odbito jeden numer pisma, który nie został rozkolportowany (planowano rozdać w najbliższą niedzielę sierpniową ludności wsi po nabożeństwie kościelnym), ponieważ do Buska powtórnie weszli Niemcy. Stanisław Florczyk zabrał kilkanaście egzemplarzy odbitego pisma, resztę zniszczył i udał się w kierunku wycofujących się czołówek radzieckich. W czasie ucieczki, w obawie przed wpadką, zniszczył zabrane egzemplarze, dlatego też nie zachował się do dnia dzisiejszego ani jeden egzemplarz pisma.

S. Florczyk *Wspomnienia* [w:] *Almanach drukarstwa Kielecczyny* pod redakcją J. Butwiłły i Z. Nosala, Kielce 1969, s. 36, 39; K. Florczyk *Wspomnienia* [w:] *Almanach drukarstwa...*, s. 36; *Relacja autoryzowana Kacpra Florczyka* w posiadaniu autora.

„KOMUNIKAT INFORMACYJNY”

W winiecie niektórych egzemplarzy pisma występuje emblemat — dwa skrzyżowane karabiny, pośrodku nich godło Polski, całość opleciona drutem kolczastym. Pismo Komendy Obwodu AK Busko. Ukazywało się w latach 1942—1943, a następnie od roku 1944 do 1945. W przerwie między jednym a drugim etapem wydawniczym powielano „Redutę”. Powielane w Busku oraz częściowo w roku 1943 we wsi Olganów w pow. buskim w pomieszczeniach Walasa. Artykuły w formie maszynopisu przygotowywano w pomieszczeniach Juliana Dydkowskiego zamieszkałego w Busku przy ul. Waryńskiego (nazwa obecna). Numer pierwszy ukazał się w listopadzie 1942 r., a ostatni w pierwszej połowie czerwca 1943. W okresie wznowienia pierwszy numer wydano w sierpniu 1944 r., a ostatni 1 stycznia 1945 r. Format: A-4. Objętość 8 stron. Tygodnik. Redaktorem naczelnym pisma był Józef Lisak oraz Marcin Kurzeja, który równocześnie prowadził nasłuch radiowy na odbiorniku „Philips 3” oraz radioodbiorniku pochodzącym ze zrzutu M.C.R.I Nr 22 229 w swoim mieszkaniu. W skład kolegium redakcyjnego wchodził: Wanda Sarnecka, Stanisław Florczyk, Kacper Florczyk oraz Ludwik Kułaga i Marian Wojnakowski. Bracia Florcykowie oraz Ludwik Kułaga i Marian Wojnakowski zajmowali się powielaniem pisma.

Zachowane egzemplarze — 1943: 44, 1944: 79/48; 1945: 128/1.

CA KC PZPR — 1944: 79/48. Zbiory prywatne Zdzisława Osińskiego w Busku-Zdroju — 1943: 44; Zbiory autora — 1944: 79/48; 1945: 128/1.

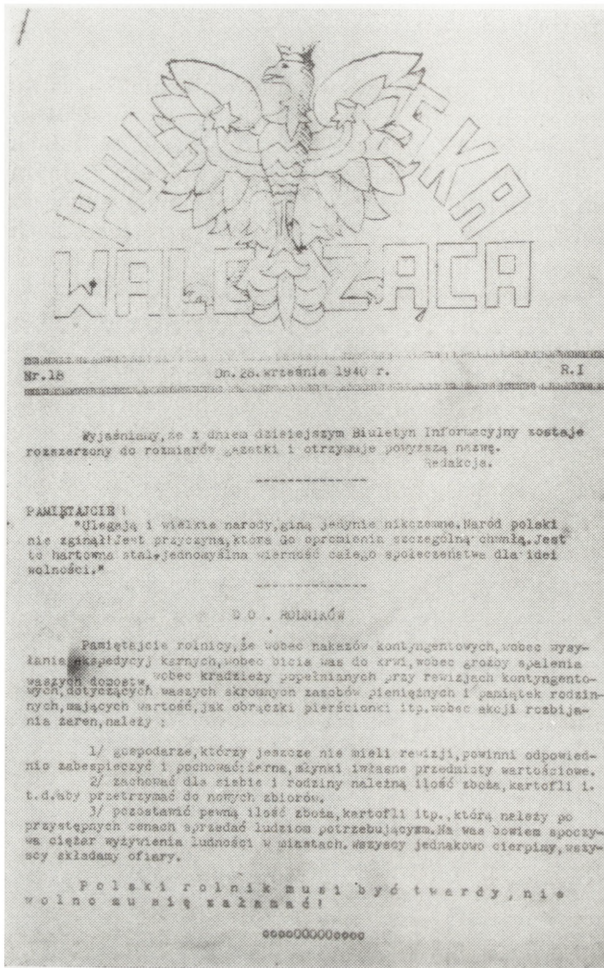
Relacja autoryzowana Józefa Lisaka w posiadaniu autora; Relacja autoryzowana Zdzisława Osińskiego w posiadaniu autora; Relacja autoryzowana Ludwika Kułagi w posiadaniu autora; Relacja autoryzowana Macieja Kurzei w posiadaniu autora.

„KUŹNIA”

Pismo konspiracyjnej Powiatowej Rady Narodowej w Jędrzejowie. Kolportowane w powiecie jędrzejowskim. Matryce przygotowywano w Opatkowicach Murowanych w mieszkaniu Świetlika, a powielano w Nawarzacach na tym samym powielaczu, na którym odbijano pismo Stronnictwa Ludowego „Ku Zwycięstwu”. Objętość pisma 8—10 stron. Ukazywało się w latach 1944—1945, jako miesięcznik. Numer pierwszy wydano w listopadzie 1944 r., a ostatni, trzeci, był w przygotowaniu (styczeń 1945), lecz go nie wydano, ponieważ Jędrzejów został w tym czasie wyzwolony przez Armię Radziecką. Łącznie wyszły 2 numery pisma. Nakład sięgał około 300 egzemplarzy. Redaktorem naczelnym był Jerzy Cieślowski „Głóg”. W skład kolegium redakcyjnego wchodził: Roman Ciechanowski, Edward Felis i inni. Powielaniem zajmował się Antoni Paleczka i Jerzy Cieślowski. Materiały techniczne, jak papier, kalkę, farbę, dostarczał Gabriel Wink.

Egzemplarze pisma nie odnaleziono.

CA KC PZPR, syg. 203/XII-4, k. 27, mf. 1735/2; *Relacja autoryzowana Romana Ciechanowskiego, Edwarda Białego, Edwarda Felisa w posiadaniu autora.*

Ryc. 2. „Polska Walcząca” — kontynuacja „Biuletynu Informacyjnego” — organ Komendy Okręgu AK Kielce

„PODSŁUCH”

Pismo Armii Krajowej. Powielane w obwodzie starachowickim. Wychodziło w nakładzie 500 egzemplarzy. Tygodnik o objętości 6 stron.

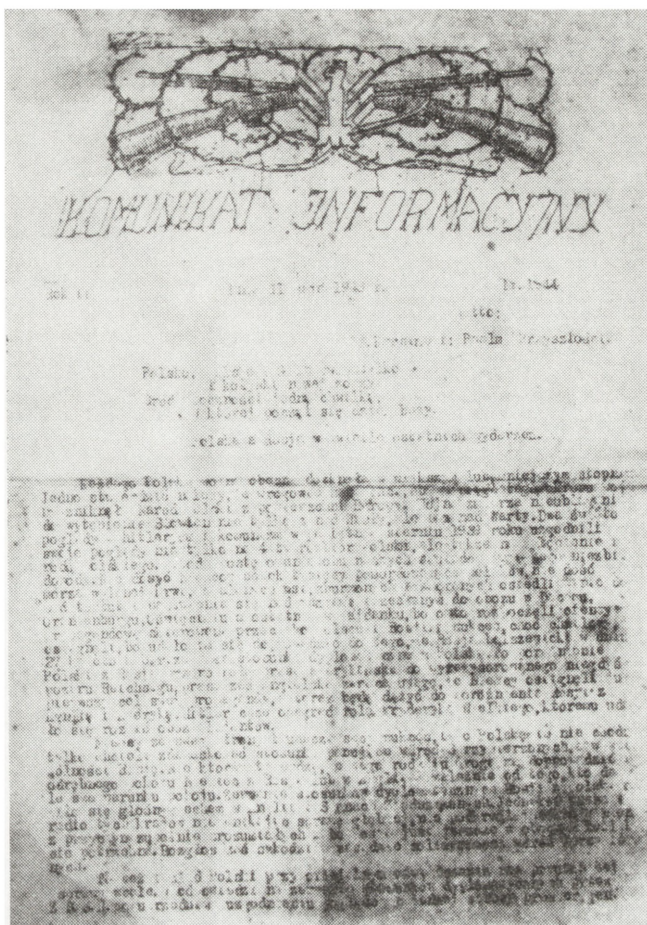
Egzemplarzy pisma nie odnaleziono.

CA KC PZPR, syg. 203/XII-4, k. 29, mf. 1735/2.

„REDUTA”

Kontynuacja pisma „Komunikat Informacyjny” od dnia 15 czerwca 1943 r. W winiecie emblemat warownego obozu (reduta). Pośrodku reduty godło Polski bez korony, oplecione drutem kolczastym. Na murach warowni dwa biało-czerwone proporce. Pismo Armii Krajowej dla obwodu buskiego. Początkowo powielane na szapirografii, a później na powielaczu o gumowym wałku w Busku-

Ryc. 3. „Komunikat Informacyjny” — pismo Komendy Obwodu AK Busko

-Zdroju w różnych miejscach, między innymi u Stanisława Kamińskiego przy ul. Kościuszki, L. Turlejskiej przy ul. Wojska Polskiego, a najdłużej przy ul. Bohaterów Warszawy 10 (nazwy ulic podane są w dzisiejszym nazewnictwie). Format: 29,8 cm × 21 cm. Objętość 6—8 stron. Ukazywało się w latach 1943 do 1944 jako tygodnik. Najczęściej powielane było w niedzielę, a kolportowane w poniedziałek i wtorek do Chmielnika, Wiślicy, Pińczowa, Ncwego Korczyna i Stopnicy. Numer pierwszy ukazał się 15 czerwca 1943 r., ostatni w sierpniu 1944 r. Wydawano w nakładzie 800 egzemplarzy. Łącznie wyszły 123 numery pisma. Redaktorem naczelnym był Józef Lisak, nauczyciel tajnego nauczania w Busku. W skład kolegium redakcyjnego wchodził przeważnie nauczyciele tajnego nauczania w Busku: Czarnecka, Turzańska, Marcin Kurzeja i inni. Powielaniem zajmowali się Kacper i Stanisław Florczykowie, którzy otrzymywali gotowe matryce od Stanisława Kamińskiego. Kolportażem zajmowali się Marian Wojnakowski, Jerzy Cydzyński, Stefania Pasek i inni.

Zachowane egzemplarze — 1943: 1/49.

Zbiory prywatne Zdzisława Osińskiego w Busku-Zdroju — 1943: 1/49.

K. Florczyk *Wspomnienia* [w:] *Almanach drukarstwa...*, s. 35, 107; *Relacja autoryzowana Józefa Lisaka, Kacpra Florczyka, Zdzisława Osińskiego w posiadaniu autora.*

„RUCH MŁODYCH”

Pismo Chłopskiej Organizacji Wojskowej „Raclawice”. W podtytule „Organ Ch.O.W. «Raclawice» — woj. kieleckiego”. Drukowane w Kielcach i w Radomiu w Zakładach Graficznych „Raclawic”. Ukazywało się w latach 1941—1944. Format: 18,4 cm × 13,8 cm. Objętość 8 stron.

Zachowane egzemplarze — 1944: 10 (z dn. 23 lipca 1944).

B. J. — 1944: 10.

Na podstawie autopsji pisma i katalogu Biblioteki Jagiellońskiej syg. 41 5313, I Res. „Ruch Młodych”.

„SWIT”

W podtytule — „Organ Organizacji Wojskowej PPS”. Pismo Polskiej Partii Socjalistycznej. Drukowane w Sosnowcu k. Tumlina w pow. kieleckim w zabudowaniach Franciszka i Marii Polanowskich. Format A-5. Objętość 6—8 stron. Ukazywało się w latach 1939—1940 jako tygodnik. Pierwszy numer wydano pod koniec listopada 1939, ostatni w okresie grudnia 1940. Nakład nie przekraczał 400 egzemplarzy. W skład kolegium redakcyjnego wchodził: Roman Szmajd, Stanisław Kmiec, Włodzimierz Sienkiewicz (ojciec Włodzimierza), Franciszek Stępień i Stefan Wróblewski. W zecerni pracowali Władysław i Edward Rutkiewiczowie oraz Włodzimierz Sienkiewicz (syn). Przy druku zatrudnieni byli Stanisław i Kazimierz Polanowscy oraz Krzysztof Kufel. Obowiązek ochrony drukarni i powiadamianie o grożącym niebezpieczeństwie spoczywał na Feliksie Grzybowski, Tadeuszu i Marii Polanowskich.

W. Sienkiewicz *Wspomnienia* [w:] *Almanach drukarstwa Kielecczyzny...*, s. 55, 56; *Relacja autoryzowana Włodzimierza Sienkiewicza (syna) w posiadaniu autora.*

„STRAŻNICA”

W winiecie emblemat: Orzeł Biały w koronie. Pismo Armii Krajowej, powielane w Kieleckiem. Format: 21 cm × 14,5 cm. Objętość 12 stron. Ukazywało się w latach 1940—1941 jako tygodnik, a czasem dwutygodnik.

Zachowane egzemplarze — 1941: 39.

IH PAN — 1941: 39.

Na podstawie autopsji pisma oraz katalogu IH PAN, b. nr inw. „Strażnica”.

„WIADOMOŚCI ŻOŁNIERSKIE”

Pismo Batalionów Chłopskich z przeznaczeniem wyłącznie dla szkolenia oddziałów BCH. Powielane w Piórkowie w pow. opatowskim w zabudowaniach Jana Kaczora „Wiesława” oraz w schronie zbudowanym w stodole Stanisława Uby, na tym samym powielaczu, na którym odbijano „Wieś w Walce”. Format: A-5. Objętość 5 stron. Ukazywało się od lutego lub marca do czerwca 1944 r. jako dwutygodnik. Wychodziło w nakładzie do 200 egzemplarzy. Redaktorem

naczelnym był Mieczysław Młodzik. W zespole redakcyjnym pracowali Jan Kaczor „Wiesław” i Stanisław Uba.

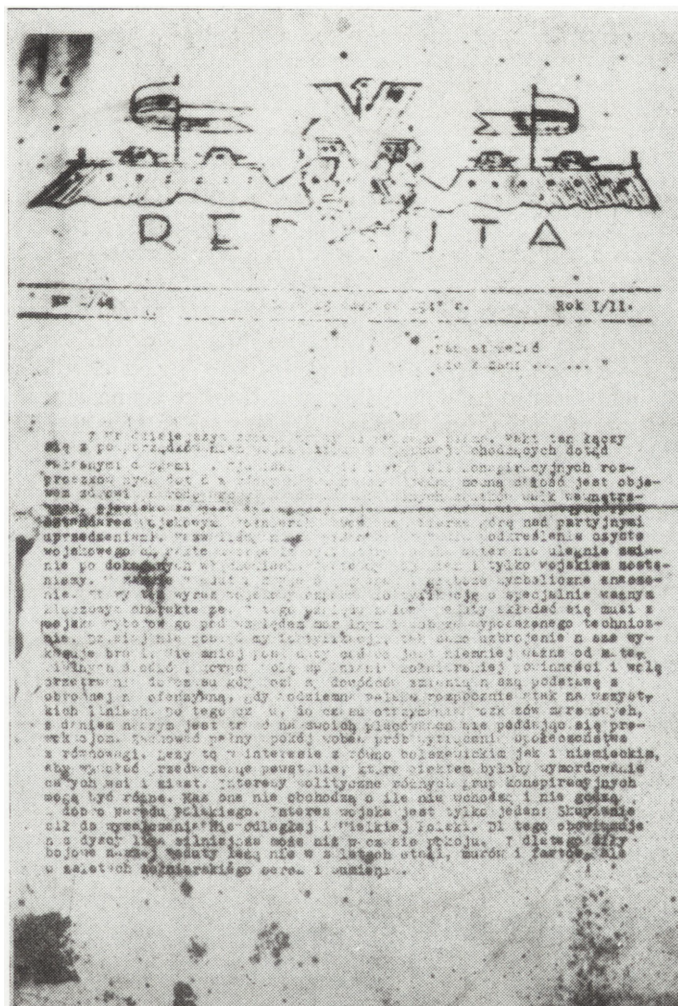
Egzemplarzy pisma nie odnaleziono. Zbiory w/w pisma zostały spalone w czasie działań wojennych na przyczółku sandomierskim.

J. Kaczor *Wspomnienia ludowego starosty*, Warszawa 1961, s. 226—229; *Relacja Jana Kaczora* w posiadaniu autora.

„W MARSZU I BOJU”

W podtytule „Organ Brygady Świętokrzyskiej”. Ukazywało się na terenach województwa kieleckiego. Wychodziło w roku 1944, nieregularnie.

H. Lerska, op. cit., s. 157.

Ryc. 4. „Reduta” —
pismo Komendy Ob-
wodu AK Busko

„WIEŚ W WALCE”

Pismo Stronnictwa Ludowego dla obwodu opatowskiego. Powielane na płaskim powielaczu w Piórkowie w zabudowaniach Jana Kaczora „Wiesława” oraz w schronie zbudowanym w stodole Stanisława Uby. Powielacz wykonał Jan Kaczor. Ramki do powielacza wykonano z drewna, na które zostało naciągnięte płótno jedwabne z „pytła” miejscowego wiatraka. Format: A-4. Objętość: 8—12 stron. Ukazywało się od czerwca 1943 do marca 1944 r. jako dwutygodnik. Pismo wychodziło w nakładzie około 300 egzemplarzy. Wyszło łącznie 18 numerów. Redaktorem naczelnym był Mieczysław Młodzik „Szczytniak”. W skład kolegium redakcyjnego wchodził Jan Kaczor „Wiesław” oraz Stanisław Uba. Powielaniem zajmował się Władysław Sitarski „Śmiały”.

Egzemplarzy pisma nie odnaleziono. Zbiór pism „Wieś w Walce” został zniszczony w czasie działań frontowych na przyczółku sandomierskim.

J. Kaczor, op. cit., s. 226—229; Cz. Wycech *Konspiracyjna prasa ludowa na tle podziemnej prasy polskiej*, „Rocznik Dziejów Ruchu Ludowego”, Warszawa 1971, nr 13, s. 219; *Relacja Jana Kaczora w posiadaniu autora*.

„WOLNA POLSKA”

Pismo organizacji „Cel”, utworzonej przez Waclawa Zołotajkina „Czekałę” z członków byłej drużyny harcerskiej przy Gimnazjum Koedukacyjnym im. Tadeusza Kościuszki w Busku-Zdroju. Początkowo pisane ręcznie, a po konfiskacie radiodbiornika i maszyny do pisania pracownikowi niemieckiemu wydawane w formie maszynopisu w Busku, w mieszkaniu Władysława Ciesielskiego. Format: A-5. Objętość 8 stron. Pisano na papierze zeszytowym. Ukazywało się w latach 1939—1940. Wychodziło nieregularnie. Numer pierwszy ukazał się w listopadzie 1939 r., ostatni w lipcu 1940 r., z chwilą wejścia organizacji „Cel” w skład Związku Walki Zbrojnej. Nakład pisma sięgał do 10 egzemplarzy. Redaktorem naczelnym pisma był Jerzy Krakowski „Krak”. W skład kolegium redakcyjnego wchodził Waclaw Zołotajkin „Czekała”, Władysław Ciesielski (prowadził nasłuch radiowy), Edward Dębski, były kierownik Szkoły Podstawowej w Busku.

Egzemplarzy pisma nie odnaleziono.

Relacja autoryzowana Zdzisława Osińskiego, Władysława Ciesielskiego w posiadaniu autora.

„ZEW”

Pismo Armii Krajowej. Drukowane w obwodzie sandomierskim. Tygodnik w nakładzie 800 egzemplarzy. Objętość 4 strony.

Egzemplarzy pisma nie odnaleziono.

CA KC PZPR, syg. 203/XII-4, k. 29, mf. 1735/2.

ДОПОЛНЕНИЯ К „КАТАЛОГУ ПОЛЬСКОЙ КОНСПИРАТИВНОЙ ПРЕССЫ
КЕЛЕЦКОЙ ЗЕМЛИ В ГОДЫ 1939—1945”

В ходе дальнейшего исследования Келецкой подпольной прессы найдены или обнаружены ещё 16 названий, что и вызвало необходимость внести изменения в „Каталог польской конспиративной прессы Келецкой земли в годы 1939—1945”.

Из шестнадцати поименованных журналов восемь следует считать пропавшими по причине ненахождения экземпляров в государственных и частных собраниях на территории страны. Но на основании достоверных источников можно утверждать, что они выходили в Келецком воеводстве в период Второй мировой войны.

В „Дополнении к Каталогу” использовано построение „Каталога конспиративной прессы Келецкой земли”, опубликованного в „Ежегоднике Свентокшиского музея” № 9.

Описание каждого журнала состоит из библиографических данных, сопоставления сохранившихся экземпляров разных лет, перечисления журналов, находящихся в государственных и частных собраниях, а также источников, составляющих основания записи.

SUPPLEMENT TO “CATALOGUE OF POLISH UNDERGROUND PRESS,
THE KIELECKA LAND IN THE YEARS 1939—1945”

In the course of further investigations on the Kielce underground press 16 more titles have been found or revealed. Therefore, it is necessary to supplement the “Catalogue of Polish Underground Press, the Kielecka Land in the years 1939—1945”.

Out of the 16 papers issued eight must be regarded as perished, for no copies in public and private collections throughout the country have been found. However, reliable sources claim that these papers were put out in the time of the Second World War.

The Supplement has the same arrangement as the “Catalogue of Polish Underground Press, the Kielecka Land in the years 1939—1945” which was published in „Rocznik Muzeum Świętokrzyskiego” (Annual N° 9). The description of each paper contains a bibliographical note, a list of preserved copies from respective years, a list of periodicals being kept in public and private collections, and sources for registration.